

Müzik Teorisi Notları 5

-Anahtarlara Göre Notaların Okunuşları-

Sol Anahtarı

Bu bölümde her anahtarda notaların hangi isimleri aldığı öğreneceğiz. Önce yine en yaygın kullanılan **sol anahtarı**ndan başlayalım.

Daha önceki notlardan hatırlarsınız. Sol anahtarı başladığı çizgideki notaya adını verir. Sol anahtarını çizerken 2. çizgiden başlarız. Bu çizgi üzerindeki nota "sol" notasıdır. Aşağıdaki görselde de görebileceğiniz gibi, diğer notalar da sol notasına göre isim alırlar.

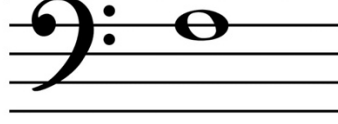
Şimdi klavye üzerinde hangi sol olduğunu da görelim. Yukarıda gördüğümüz sol notası klavyede orta do'nun üzerindeki sol'dür.

Fa anahtarı

Fa anahtarı, bas (kalın sesli) enstrümanların kullandığı anahtardır. Başladığı çizgideki notaya adını verir. Fa anahtarını 4. Çizgiden başlayarak çiziyoruz ve bu çizgi üzerindeki nota “fa” notasıdır.

Fa

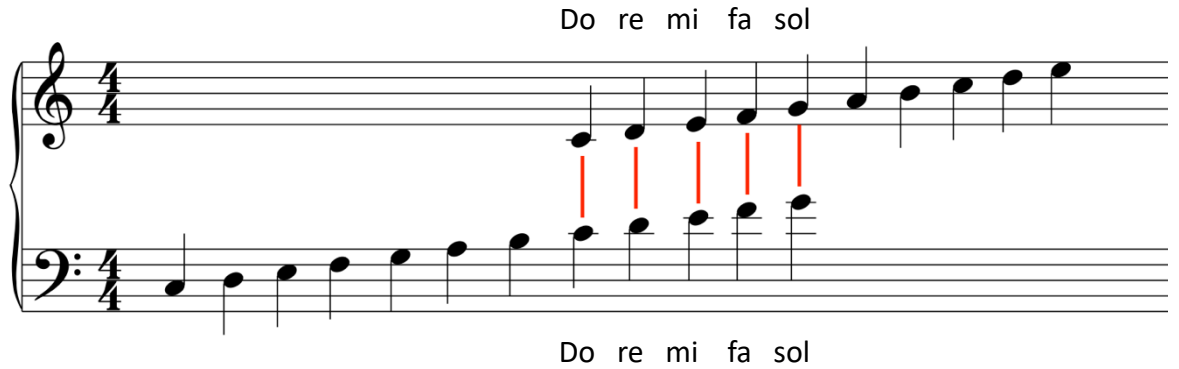
Ancak bu fa, “orta do” notasının altındaki fa’dır. Diğer notaları da sırasıyla görelim.

Neden Fa Anahtarı Kullanıyoruz?

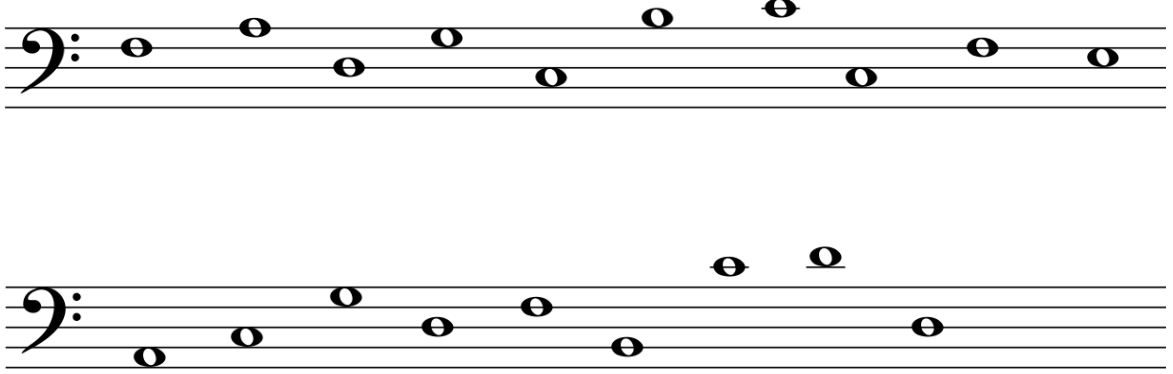
Biliyorsunuz notalar kalına doğru indikçe dizeğin dışına taşabilirler ve ek çizgi sayıları artabilir. Ek çizgiler arttığında saymak gittikçe zorlaşır ve çalıcı için yorucu bir hale gelir. Fa anahtarı bu problemi ortadan kaldırmayı amaçlar. Kalın notaları dizek üzerinde daha yukarıya taşıyarak ek çizgi ihtiyacını azaltır.

Aşağıda ki görselde sol ve fa anahtarlarını birlikte görüyorsunuz. Kırmızı çizgi ile işaretlenen notalar ortak, yani yazılışları farklı olsa da aynı notalar:

Çalışma Önerisi

Aşağıda gördüğünüz fa anahtarında yazılmış notaları yavaş bir şekilde okumaya çalışıp, sonra hızlandırın:

Do anahtarı

İlgi duyanlar için nadir kullanılan bu anahtarda notaların nasıl okunduğundan da kısaca bahsedeceğim. Geçmişte do anahtarları daha çeşitli olsa da günümüzde 2 çeşidi kullanılıyor:

- 3. çizgi do anahtarı (alto)
- 4. çizgi do anahtarı (tenor)

3. Çizgi Do Anahtarı (Alto Clef)

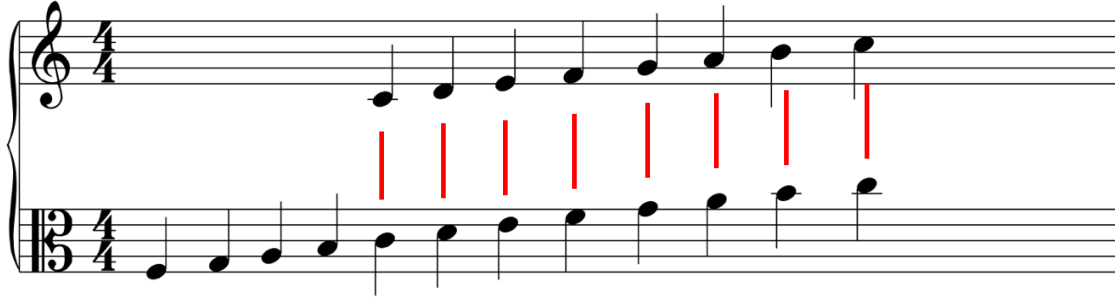

Do anahtarı biraz B biraz da K harfini andırır. Bu anahtara 3. çizgi do anahtarı denmesinin sebebi, dizeğin 3. çizgisinin anahtarın tam ortasından geçiyor olması ve do anahtarı bu çizgi üzerindeki notaya adını verir, yani çizgi üzerindeki nota “orta do” notasıdır.

Aşağıda diğer notaların anahtara göre nasıl sıralandığını görebilirsiniz:

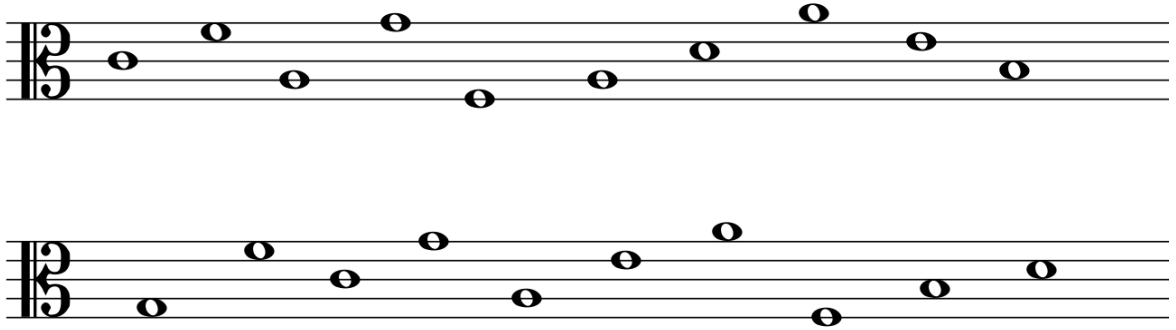

Aşağıda sol anahtarı ve 3. Çizgi do anahtarının ortak seslerini görüyorsunuz:

Çalışma Önerisi

Aşağıda gördüğünüz notaları önce yavaş bir şekilde okuyun. Akıcı okuyabildiğinizde hızlandırmaya çalışın:

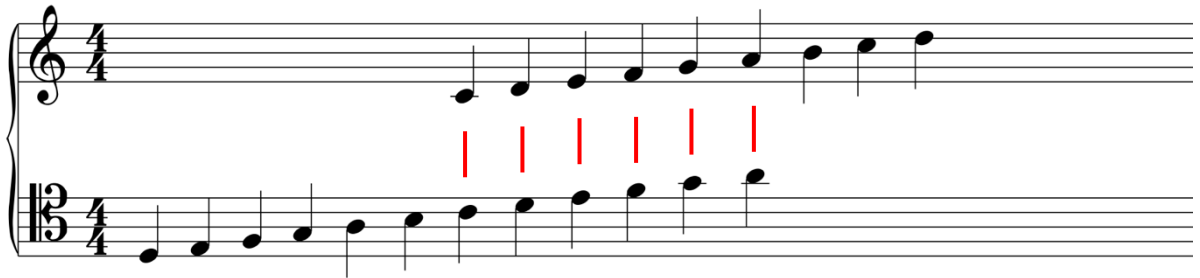
4. Çizgi Do Anahtarı (Tenor Clef)

Orta do

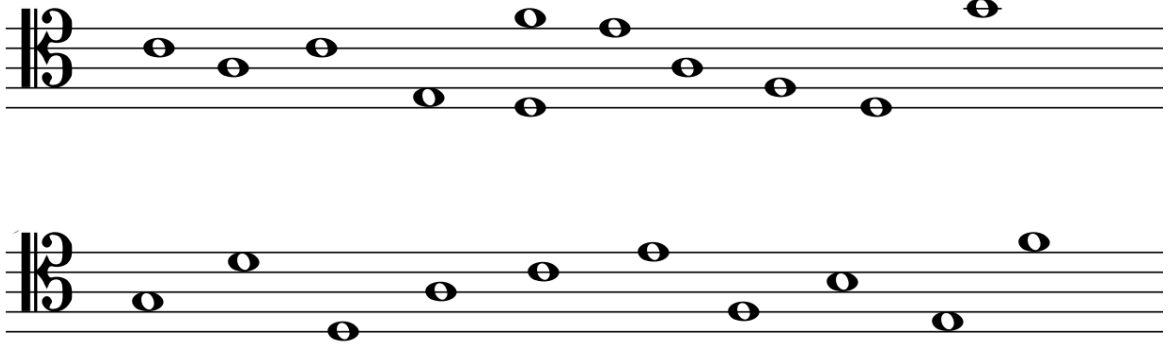
Bu anahtara 4. çizgi do anahtarı denmesinin sebebi, dizeğin **4. çizgisinin** anahtarın tam ortasından geçiyor olmasıdır ve do anahtarı bu çizgi üzerindeki notaya adını verir, yani çizgi üzerindeki nota “orta do” notasıdır.

Aşağıda sol anahtarı ve 4. Çizgi do anahtarının ortak seslerini görüyorsunuz:

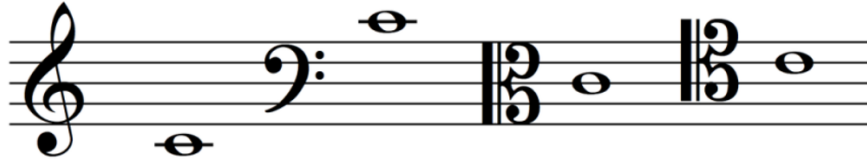
Çalışma Önerisi

Aşağıda gördüğünüz notaları önce yavaş bir şekilde okuyun. Akıcı okuyabildiğinizde hızlandırmaya çalışın:

Orta Do Nerede?

Şimdi aşağıdaki görselde tüm anahtarlara göre “orta do” notasının nerede olduğunu görebilirsiniz:

!!! ÖNEMLİ NOT

Burada bahsettiğim konular hakkında daha detaylı bilgi için Youtube kanalımdaki “Anahtarlara Göre Notaların Okunuşları” videomu izleyebilirsiniz:

<https://www.youtube.com/watch?v=96khJGuD11U&t=35s>